

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serpil KEMALBAY PEKGÖZEGÜ

İzmir Milletvekili

Açıklanan resmi istatistiksel verilerde 2002-2003 eğitim ve öğretim yılında üniversite öğrenci sayısı 1.918.483 iken bugün ise 8 milyon 76 bine ulaştığı belirtilmektedir. Üniversiteli öğrencilerin sayısı hızla artarken tarafınızca yurt kapasitelerinin 700 bin olduğu açıklanmıştır. Örneğin, seçim bölgem olan Türkiye'nin üçüncü büyük şehri İzmir'de, Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi verilerine göre 176 bin 63 üniversite öğrencisi bulunurken Millî Eğitim Bakanlığı 2020-2021 istatistik verilerine göre ise şehirdeki Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü'ne (KYK) bağlı yurtların kapasitesi 15 bin 171, özel yurtların kapasitesi ise 20 bin 50 kişidir. Bu durum devlet yurtlarının neredeyse her on- on beş üniversite öğrencisinden yalnızca birine barınma imkânı sağlayabildiğini göstermektedir. Üniversitelerin neoliberal politikalar sonucu kamusal niteliğini giderek yitirmesi, iktidar ve sermaye sultanı altına girmesi, ticarileşmesi, iktidarın siyasi bekası için cemaat, tarikat gibi yandaş vakıfları kamu yararı gözetken yurt hizmeti yerine ikame etmeye çalışması, kamu kaynaklarını denetimsiz ve şeffaf olmayan tarikat yurtlarına tahsisi yaşanan sorunların temelini oluşturmaktadır. Siyasi iktidar öğrencilere eğitim pazarının müşterileri ve hükümete yakın cemaatlerin siyasi rant çıkarlarına tahsis edilen tebaa muamelesi yapmaktadır. Her yıl yarım milyona yakın öğrencinin üniversiteyi terk etmesinde önemli etkenlerden biri olarak gösterilen barınma koşullarına sahip olmaması gerçeği siyasi iktidar tarafından görmezden gelinmektedir.

32629

Öğrencilerin barınma sorunlarına ilişkin Sosyal Demokrasi Vakfı Gençlik örgütlenmesi (SODEV Genç) tarafından yayınlanan raporda yer alan bilgilere göre; artan öğrenci sayısına paralel olarak yeterli yurt inşa edilmemesi İstanbul'da yatak başına 32, İzmir ve Ankara'da yatak başına 11 kişinin düşmesine neden olduğu, cemaat ve tarikatların sahip olduğu öğrenci yurdunun KYK'ya ait öğrenci yurt sayısından fazla olduğu, 2020 yılı Temmuz ayı itibari ile Türkiye'de yer alan yükseköğrenim yurtlarının yüzde 66'sı vakıf, dernek ve özel işletmelere ait olduğu, yüzde 34'ünü oluşturan 793 KYK öğrenci yurdunun, ihtiyacın çok atında kaldığı belirtilmektedir.

2020-2021 yılları arasında 20 KYK öğrenci yurdu kapatılıp, Türkiye genelinde KYK yurtlarında toplam 17 bin 341 yatağın azaltılırken iktidarın kamu yararı gözetmeksizin, denetimden ve şeffaflıktan uzak dini cemaatler ve tarikatlara çeşitli ayrıcalıklar tanıdığı görülmektedir. Nitekim çeşitli illerde toplam 107 yurdu bulunan ve öğrenci kapasitesinin 14 bin 463 olduğu belirtilen İlim Yayma Cemiyeti'ne tüm yurtların kapasitelerinin dolması durumunda geçen yılın üzerinden bir ay için 9 milyon 400 bin 950 lira ödeneceği, 9 ay yapılan yardımın ise toplanı 84 milyon 608 bin 550 liraya ulaşacağı, 38 yurdu bulunan ve öğrenci kapasitesi 4 bin 852 olan TİGVA'ya aylık 3 milyon 153 bin 800 lira aktarılacağı ve 9 ayda bu miktarın 28 milyon 384 bin 200 liraya yükseleceği, çocuk istismarı ile gündeme gelen ve 60 yurdu bulunan 6 bin 688 öğrenci kapasiteli ENSAR Vakfı'na yapılacak yardımın öğrenci başına bir ayda 4 milyon 347 bin 200 lira, 9 ayda ise 39 milyon 124 bin 800 liraya ulaşacağı yine 18 adet üniversite yurdu bulunan TÜRGEV'e 2 milyon 398 bin 500 lira, 9 ayda ise 21 milyon 586 bin 500 liraya ulaşmasının beklendiği, yurt desteğinde hükümetin, iktidara yakınlığıyla bilinen 4 dernek ve vakfa bir ayda 19 milyon 300 bin 450 lira, 9 ayda 173 milyon 704 bin 500 lirayı bulacağı bilgisi basında yer almıştır.

Türkiye'de üniversite sınav sonuçlarının ve yerleştirmelerin açıklanması ve pandemi sürecinin ardından yüz yüze eğitimin başlamasıyla birlikte barınma sorunu yaşayan binlerce öğrenci 10 gündür anayasal hak olan barınma hakkını savunmak ve sorunlarına dikkat çekmek için geceyi sokakta geçirmektedirler. KYK'ya yerleşemeyen öğrencilerin açıklamalarında ve sosyal medya hesaplarından yaptıkları paylaşımlarda yurt kapasitelerinin artırılması, demokratik haklarını kullan öğrencilerin yurttan atılmasının durdurulması ve haklarının iadesi, kadın ve LGBT öğrencilere yönelik ayrımcılığa son verilmesi, erişilebilir, ücretsiz yurt imkanlarının sağlanması, bütün üniversite ve yurtların şeffaf, denetime açık ve demokratikleştirilmesi, yaşanabilir, özgür ve hijyenik yurt taleplerini dile getirmektedirler.

5/1/19

Öte yandan eğitime her yurttaşın eşit bir şekilde erişebilmesi, demokratik üniversite ve yurtların halkın hizmetine sunulması sosyal devlet olmanın gereğidir.

Bu bağlamda;

- 1- Türkiye’de üniversite öğrencilerinin kalabileceği toplam yurt sayısı ve kapasitesi nedir?
Bu yurtların kaçı kamu ve kaçı özeldir?
- 2- 2021-22 eğitim yılı üniversite öğrenci sayısı ve KYK yurtlarına başvuran öğrenci sayısı kaçtır? Başvuran öğrencilerden yüzde kaç yerleştirilmiştir? Yerleştirilenlerin cinsiyetlerine göre dağılımı nasıldır?
- 3- Üniversite öğrencilerinin en acil ihtiyaçlarından birisi olan ve sosyal devlet ilkesi gereği yerine getirilmesi gereken barınma hakkının sağlanması ve mevcut sorunun çözümüne yönelik politikanız nedir?
- 4- KYK yurtlarının kapasitesini artırmak yerine, özel yurtlara, cemaat ve tarikat vakıflarına bağlı yurtlara kamu kaynaklarını aktarma amacınız nedir?
- 5- Özel yurtlara sağlanan devlet desteği ne kadardır? Bunlar hangi vakıflara ait hangi yurtlardır?
- 6- 2010-2021 yılları arasında Gençlik ve Spor Bakanlığı için ülke çapında vakıf ve derneklerce yükseköğretim öğrencilerine hizmet amaçlı ‘yap-işlet-devret’ modeli benimsenerek inşa edilen yurt sayısı nedir? Bu inşaatları yapan vakıf ve dernekler hangileridir?
- 7- Cemaatlere ait olduğu iddia edilen özel yurtlar denetlenmekte midir? Bu konuda çalışmalarınız nelerdir?
- 8- Basın açıklamasına, demokratik hak eylemlerine katıldığı ve gözaltına alındığı gerekçesiyle öğrenciler yurtlardan atılmakta mıdır? Bursları kesilmekte midir? Son 5 yıl içinde bu durumda olan kaç öğrenci bulunmaktadır?
- 9- 2010-2021 yılları arasında Bakanlığınızca yükseköğretim öğrencilerine barınma hizmeti sunmak amaçlı yine Bakanlık namına işletilmek kaydıyla ülke çapında vakıf ve derneklere kiralanmış kaç yurt işletmesi bulunmaktadır? Kiralamaların yapıldığı vakıf ve dernekler hangileridir?
- 10- Emniyetten olduklarını söyleyen kişiler tarafından barınma hakkı talebiyle eylem yapan öğrencilerin aileleri aranarak “Bu eylemleri terörist gruplar yönlendiriyor farkında mısınız?” diyerek ailelerin baskı altına alınmaya çalışılması bilginiz dahilinde midir?
- 11- Barınma hakkı talep eden öğrencilerin hukuka aykırı olarak hiçbir gözaltı gerekçesi olmadan tamamen kanunsuz emirle gözaltına alınması bilginiz dahilinde midir?